

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Caput V. Graues quos habuit prosequitur morbos, nec non patientiam,
quam in ijs sibi Dominus dedit: & quomodo è malis eliciat bonum

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

imperfecta opera mea essent, ea tamen Dominus meliorabat, perficiebat
 ipsaque pretium & valorem addebat: mala autem, & peccata statim celabat,
 quin & oculos eorum, qui ea viderunt, maiestas eius quodammodo ex ce-
 cari permittit, ipsaque etiam de memoria ipsorum delet. Peccata velut in-
 aurat, & de cõtra efficit, vt virtus, quam etiam ipsemet mihi tribuit, & vt eã
 admittam, me velut compellit, mox reluceat & omnium oculos incur-
 rat. Vt porro redeam ad id, quod mihi à superioribus iniũctum est, sanè si
 singillatim referre deberem, quo se Dominus modo mecũ sub hæc prin-
 cipia gesserit, alio, eoq; sublimiori quã meo opus esset ingenio, quo quid-
 nam illi hac in parte debeam, nec non insignem meam ingratitude, &
 nequitiam possem describere; omnium quippè iam sum oblita: sit ipse in
 æternum benedictus, qui tam diu patienter me sustinuit. Amen.

CAPVT V.

GRAVES, QVOS HABVIT PROSEQVITVR MORBOS, NEC
 non patientiam, quam in ijs sibi Dominus dedit: & quomodò è malis eliciat bonum, pro-
 ut videre erit in re quadam, que illo loco ad quem sani-
 tatis recuperanda causa abierat, et
 contigit.

PENE me effugerat dicere, quod in ipso Nouitiatu anno magnas pas-
 sã sim inquietudines & molestias, & quidem in rebus, quæ ex se parui
 momenti erant, sed in quibus sæpè, tamen innocens, reprehendebar: fe-
 rebam id quidem, etsi (quæ mea imperfectio erat) permolestè; tamen ma-
 gna illa, quod Religiosa iam essem, consolatio omnia me æquanimitè to-
 lerare faciebat: quod enim sodales meæ solitudinem me sectari, & præ-
 teritas culpas subindè deplorare viderèt, statim me meo non esse conten-
 tam existimabant, quod etiam salã dicere non verebantur. Omnia quæ
 Religionis erant, mirificè mihi placebant, ea tamen, quæ contemptum
 mei videbantur includere, minimè ferre poteram. Gaudebam quippe ab
 omnibus magni fieri; & in omni eo quod faciebam curiosa & exacta e-
 ram. Hoc ipsum porò mihi quædam esse videbatur virtus, quamquam
 hoc me à culpa non eximet, quòd, quæ ad recreationem & commodita-
 tem meam spectabant, optimè sectari scirem. Ac proindè ipsa me igno-
 rantia hic à culpa nõ excusat. Aliqualem quidem excusationem meretur,
 quod hoc monasteriũ, non esset super magnam perfectionem fundatum:
 at ipsa (quæ mea improbitas) sequebar quod videbam bonum non esse, &
 quod bonum erat, non sequebar. Quædam tunc temporis Monialis gra-
 vi ex morbo decumbebat, eratque seruientibus permolesta: quædam
 namque in vete habebat foramina, quæ nimia oppilatio alui causauerat,

D a per

S.
 Theresia

Opera

N VII

106

*Quidquid
pertransit
nihil est re-
spectu eter-
norum.*

per quæ quidquid manducabat, egerebat. Vnde etiam non multo post decessit. Videbam quidem omnes, quæ domi erant istuc morbi genus exhorrescere: ego verò illius inuidens patientiæ, Dominum rogabam, ut cum eadem patientia, eos mihi daret morbos quos placeret. Nullum verò (vt mihi videtur) tunc morbi genus metuebam; eo namque bonorum æternorum acquirendorum tenebar desiderio, ut quocumque demum pretio & medio ea comparare mecum stauerem. Quod ipsum nunc summo opere miror, quod nondum eo Dei amore tacta essem, quo postea, cum iam orationem frequentare cepi, mihi videbar tacta fuisse: etenim aliud non habebam, quam lucem quãdam, & cognitionem, qua, quidquid trãssit, & finem habet, parui faciendum videbam; & contra bona, quæ per hoc comparari possunt, permagni ducenda, cum æterna sint. Illius maiestatis hocce meum votum audiuit, nam antequam duo effluxissent anni, in morbida effecta sum, vt, licet malum, quod triennio ipso pertuli, vt iam referam, tale non fuerit, quale illius monialis; non minus tamen molesti mihi, ac graue fuisse credam. Cum iam tempus, quod apud fororem meam in loco quo dixi hærens, expectarem, venisset, vt medico traderet; magna me & pater, & soror, & amica illa monialis, quæ mecum venerat, quæque magno me amore prosequeretur sollicitudine, vt bene in via haberet; & nihil mihi deesset, conduxerunt. Hic animæ meæ quierem interturbare diabolus cepit, etsi multum inde boni Deus elicerit. Erat in loco, quem curandi gratia adieram, sacerdos quidam non contemnendis natalibus, & ingenio doctus quoque, sed non nisi mediocriter. Hunc ergo mihi in confessarium delegi, quod litterarum semper amans fui, esto multum animæ meæ damni attulerint confessores, qui non nisi mediocriter docti erant: non enim poteram tam doctos semper reperire, ac quidem voluissim. Iam vsu ipso didici, sarius esse, eos, modo boni, beneque morati sint, nullas habere litteras, quam non nisi modicas: nam indocti, cum sibi non fidant, necesse habent alios doctiores consulere; neque etiam ego ijs fiderem. Vir bene doctus numquam me decepit, neque etiam indocti illi me volebant decipere, sed quid plura non sciebant. Ego verò putabam multum illos scire, meque non vterius quam ad illis credendum obligari, cã quod mihi dicebant, ad laxitatem & maiorem libertatem tenderet. Si etiam nimis restrictè & scrupulose mecum egissent, tanta quidem meanequitia est, vt alios haud dubiè confessarios quæsissem. Quod veniale peccatum erat, nullum aiebant esse, quod grauissimum mortale, non nisi veniale esse. Hoc porrò ita mihi nocuit, vt merito id ad aliorum cautelam hic referre possim, quo tantum malum, & damnum non incurrant: Video enim me propterea apud Deum excusandam non esse; quia satis erat res illas naturã suã nõ esse bonas, vt ab ijs abstinerẽ. Credo Deũ propter peccata mea

*Confessor
ille melior
est, qui pro-
fus indoctus
est modo pius
sic quam
qui medio-
criter do-
ctus.*

*Periculum
à confessa-
rijs indoctis.*

na mea permisisse, vt & hi seipfos a me deciperent, & ego alias deciperem, illis referendo ea quæ ab ijs acceperam, septemdecim & amplius annis (vt puto in illa cæcitate mansi, donec quidam vir apprimè doctus, ex ordine Sancti Dominici, me quoad aliqua melius edocuit, & Partes Societatis Iesv, quoad omnia, magnum mihi timorem incusserunt, tam mala principia (vt postea dicam) in me exaggerantes. Vbi ergò huic, quem dico, confiteri cæpi, is mirificè erga me affici incæpit; eo quod tunc non tam multum habebam quod confiterer, atque habui postea, vt nec habueram ab eo tempore, quo religiosa fueram. Huius affectus non erat malus, sed quia nimius erat, hinc in non bonum degenerauit. Is de me persuasum sibi habebat, me nullo omninò pretio quid agere velle, quo Deum grauiter offenderem; idem quoque de se ipse affirmabat: hinc magnum inter nos esse cæpit commercium: sed ego ita quidem tunc constituta eram in mea conuersatione, vt accedente illa Dei, quam habebam familiaritate, nihil mihi esset iucundius, quam de rebus diuinis loqui: qui quòd ita iuuenem me esse cerneret, hinc non mediocriter confundebatur; adeò vt è nimio illo suo erga me affectu, & propensione suam mihi indicare perditionem cæperit, quæ sanè parua non erat: nam septem penè annis in periculosissimo statu, ob infame & inhonestum cum quadam loci huius muliere commercium, hæserat, & in eo statu cum esset, interea tamen celebrare non verebarur. Res erat ita passim nota & celebris, vt & honorem, & famam omnem amisisset, nemo tamen eum huius rei commonere audebat. Me vero magna eius cepit miseratio, quia cum maximè diligebam. Hoc quippè ego, non paruum leuitatem & cæcitate redolens habebam, quod virtutem quamdam esse censerem, gratum esse, & necessario amare me debere eum, qui me amore prosequeretur. At maledicta sit illa obligatio, quæ ad vique repugnantiam eius, quod Deo debemus sese extendit. Est hoc dementia quædam, cuius in mundo vsus est, quæ etiam me demeritat. Deo quippè debemus omne bonum, quod nobis ab hominibus fit, virtutem tamen esse putamus, hanc humanæ amicitie legem non violare, tamen directè Deo aduersetur. O intolerabilem mundi cæcitate! Utinam, Domine, toti mundo ingratislima essem, tibi verò ne vel minimum! sed propter peccata mea, plane contrarium factum est. Exactius ergo, è domesticis, illius de facti veritate cæpi inquirere, è quibus illius perditionem intellexi, & non tam ipsam in culpa esse ac putabatur: nam scelesti hæc muliercula imaginulæ cuidam areæ, quam illum roga-

Nimia familiaritatis damna.

Malalexamoria, quo diligimus eos, qui nos diligunt cū hic amor Dei amoris repugnat.

Beneficium.

S.
Theresia

Opera

N. V.

186

S. Matris
humilitas.

persuadeo; dicam tamen, quæ vidi; vt tibi viri ab illarum fœminarum, quæ
id genus commercia habere voluit, vsu caueant, sibi persuadeant velim,
quod, cum fœminæ (quæ magis semper ad honestatem seruandam ob-
ligantur, quam viri) omnem DEI pudorem amiserint, nequaquam, &
nulla in te illis possint fidere: nam vt suam cupiditatem & libidinem,
quam Cacodæmon illis suggerit, ad effectum cogant, & expleant, ni-
hil penû habent. Esto verò ego scelestâ fuerim, & improba, numquam
tamen simili in genere deliqui, nec vîquam ad malè faciendum ali-
quem induxi; nec, siquidem potuissem, voluntatem alicuius violentè,
vt me amore prosequeretur, cogere voluissem: nam suâ me gratiâ
Deus ab hacre præseruauit; sed si me deseruisset, non minus in hoc pro-
lapsâ fuisset, quam in reliquis deliqui: nam non est, quod de me quis
fidat. Vt ergo hoc de ipso intellexi, maiorem ei amorem cœpi osten-
dere; intentio quidem mea bona erat, sed non res ipsa: vt enim bonum
aliquod, quantumuis maximû facerem, ne vel minimû facere malum me
oportebat. Vt plurimum cum illo de DEO loquebar, & hoc quidem
aliquo modo eum iuuare debebat, tamen nihil eum magis iuuille cre-
dam, quàm quod erga me afficeretur: nam vt mihi gratificaretur, icuncu-
lam illam mihi tradidit, quam acceptam statim in profluentem abiici iuf-
si. Hâc ablata, quasi, qui è profundo somno excitatur, cœpit ex acerbè singu-
lorû, quæ annis illis continuè cômiserat, recordari; vnde se ipse obstupe-
scens, suâque perniciem dolenter deplorans, mulierculam illam paulatim
repudiare cœpit: Deiparam Virginem hac in re illi subsidio fuisse, satis in-
quet: nâ immaculatæ illius conceptioni singulari quadam ratione affe-
ciebatur, & cum festum illius quorannis recurreret, insigni id solemnitate
recolebat. Tandè mulierem illâ sive videre quidè sustinuit, & aspectu eius
penitus abstinuit, Deoque, quod mentè illuminare dignatus esset, gratis
agens fatiari non poterat. Qui deindè euocato anno præcisè eo ipso die,
quo eum primû vidi, ex hac vitâ decessit. Deo iâ multû & sedulo seruierat:
nâ insignis ille affectus, quo erga me ferebatur, numquam mihi visus est
fuisse malus, esto is aliquantò esse purior potuerit. Huc accedit, quod etiâ
prægnantissimas peccandi occasiones habuerimus, quæ, nisi Deû maximè
præ oculis habuissemus, ad grauitè contra eum peccandû, nos perduxis-
sent, sed ita quidè tunc animata erâ, vt numquam aliquid (vti iam dixi) fe-
cissimè, quod peccatû mortale esse scissem. Et crediderim illû, quod hanc
in me cautelâ obseruaret, magis indè ad me amandâ permotû fuisse: cre-
do nâque viros omnes magis affectu in eas fœminas ferri, quas in virtutè
propendere vident; & etiâ ad obtinendû id, quod in hoc mundo præten-
dunt, plus illas apud hos, per hanc virtutû viam, quâ viciorum proficere,
vti postea ostendâ. Adeo vt certissimè credam, illû in via salutis esse. Valde
Christia

Christianè mortuus est, & ab illa peccandi occasione penitus liberatus, & ut hac ratione ad salutem perueniret, Dominus videtur voluisse.

Trimestri illo in loco fui, grauissimos sustinens cruciatus: nam acriora & duriora mihi medicamenta adhibebantur, quam mea ferret cōplexio: adeo, ut secundo mense medicamentorū acrimoniā ac vi penē ad extremum vitæ redacta essem, & cordis deliquium, ad quod tollendū illūc missa eram, esset factum intensius, adeo ut id mihi subindē dentibus acutissimis commorari videre. ur, ut potissimum vereretur omnes, ne morbus in furorem degeneraret. Ob ingentem virium defectum & debilitatē (nihil quippē in stomachū, præter liquida & sorbilia dimittere poteram, quod omnia sumpta euomerē, tū quod febris cōtinua ac quotidiana purgationes, quia mēse prope integro singulis diebus posim me sumere medicini iusserant, corpus planē exhauerant) ita introrsum & arefacta erā, ut iā mihi nerui cōtrahi inciperent, tanto quidē cū dolore & cruciatu, ut nullā rā de die, quā de nocte, quietē inuenire possem: ad quod etiā profundissima quēdā animi accedebat tristitia. Pater itā me constitutā reduxit in locū vnde venerā; vbi, cum medici me denuō inuiserent, de mea valitudine desperabant, quinimō me præter eos, quos habebā, morbos, etiā hecico malo laborare asserēbāt. Parū, aut nihil istuc illorū iudiciū curabā: sed ipsi me dolore vexabāt: nā à capite ad pedes vsq; , vbiq; æquē graues & intēsi erant. Et sanē, ut ipsimet medici affirmabant, dolores nervorū sunt intolerabiles, idq; eō magis, quod omnes omnino contraherētur: quod certē, nisi culpis id ipsa meis promerita essem, grauissimū tormentū erat. Non nisi trimestri meo iudicio in extremo hoc cruciatu fui: nā impossibile videbatur, tot mala & tormenta iunctim me posse ferre. Nūc miror, & velut singulare Dei beneficiū agnosco, patientiā illā, quam illius maiestas mihi elargita est: nā liquidē patebat, illā non nisi ab illo dari. Ad eā habendam non parū me iuuat, vitā, & historiā Iob in S. Gregorij moralibus descriptā legisse, ut tū per hanc lectionē, tū per orationis studiū, cui iā dare me ceperā, prouenisse me Dominus videatur, ad tanta cū voluntatis conformitate cruciatus hosce ferēdos. Omnia colloquia mea erant cū illo, & penē semper hæc verba Iob: *Si bona suscepimus de manu Domini, mala quare non suscipiamus?* ^{Iob 2.} aut mente reuoluebā, aut in ore habebā: hoc enim mihi & animos videbatur addere, & robur. Inter hæc occurrit Festū Assumptionis B. Virginis (nā eatenus iā indē à mense Aprili, cruciatus ille durarat, quāquam tribus vicinis mensibus intensior fuit) quo festinaui peccatorum meorum confessionem instituere; siquidem semper frequentioris Confessionis amantissima fui. Putabant id me præ mortis metu facere, atq; ideo parens, nē quam mihi hæc cogitatio aut apprehensio molestiam crearet, confessionem me instituere non permisit. O superfluum ac nimium carnis

& sangui-

*Et sic patē-
entia.*

Iob 2.

*Nextum est
impedire, no
agri consi-
teantur.*

S.
Theresia

Opera

N VII

156

*Paroxysmū
patitur.*

& sanguinis amorem! nam tamenti is patris tam Catholici, virique adeo prudentis, ut ipse erat, esset, ita ut ex ignorantia id fecisse dici nequeat, permultum tamen ipse mihi nocere potuisset. Hac ipsa nocte, talis me paroxysmus occupavit, ut penè quatuor me sensus omnis expertè reddiderit: quo durante: Sacramento extremæ Vnctionis sum cōmunita, & ad singulas horas, aut momenta me spiritum credebant emissurā, hinc fidei Christianæ articuli identidem mihi prælegebantur, perindè, ac si quid intellexissem, quin etiā interdum ita me emortuam esse credebant, ut deinde etiam residuæ ceræ guttas in oculis repererim. Torquebat patrem non parum, quod me tunc non permisisset confiteri: hinc plurimas ad Deum pro me preces, & pios clamores effundebat; ille proindè sit benedictus, qui eos exaudire est dignatus. Nam cum iam die & medio sepulchrum in Monasterio meo apertum fuisset, meum in horas cadauer monialibus expectantibus; quin imò in alio Ordinis nostri Monasterio, quod extrā hūc locum est, exequi à fratribus pro me tantquam demortuā, celebratæ essent, placuit Domino mihi mer ipsi ac sensibus restituere. Vnde quamprimum confiteri volui. Multis tunc cum lachrymis Sacram Cōmunionem adij, sed, quantum mihi videbatur, non nascebantur hæc ex eo sensu & dolore, quod Deum meum offendissem, qui ad salutē satis esset; nisi me excusasset, quod bonā fide crediderim illis, qui me decipiebāt, dicētes, quædam non esse peccatum mortale, quæ tamen postea certissimè compen mortalia esse: nam etsi dolores, qui mihi remanserant, essent intollerabiles, & sensus nimis, quam exiguus, tamen confessio, meo quidem iudicio, perfecta erat & integra, de omnibus in quibus me Deum putabam offendisse: nam hanc mihi, inter alias plurimas, gratiam maiestas eius contulit, quod, ex quo sacratissimum Eucharistiæ conuiuium frequentare cepi, nihil unquam, quod peccatum mihi esse videbatur, confiteri neglexerim, esto id non nisi veniale foret. Nihilominus & tunc me mori contigisset, nō vique adeo (ut quidem ipsa arbitror) de salute mea secura, certa que fuisset, tūm quod confessarij mei parum litterati essent, tum quod ipsa adeo improba forem. Et sanè cum hoc ipsa mecum perpendo, & quomodo me Dominus (ut quidem mihi videtur) velut à morte excitavit, tantus me stupor occupat, ut toto corpore contremiscam. Par, & æquum, meo iudicio, fuisset, te, o anima mea, cogitare, quanto è periculo te Dominus eripuisset, & esto, ex amore eum non desuisses offendere, ex timore saltem id omisisses, eò quod aliis mille vicibus, cum peiore in statu eras, occidere te potuisset, neque multum me credo de meo adiungere, si bis mille vices dixero, etsi, qui me in peccatis meis referendis moderationem adhibere iussit, me obiurgaret: & sanè satis illa insignita & illustrata sunt. Quem ex Dei amore rogo, nihil ut de peccatis meis demat; quòd hac ratione ipsa Dei magni-

*Imperitia
Confessario-
rum quan-
to perè no-
ceat.*

magnificencia magis elucescat, & quantum ipse animam aliquam sup-
portet: sit ipse in æternum benedictus; eiusque maiestati, vt placeat enixè
rogo, ante vt annihilar, quàm vniquam eum plus amare desinam.

CAPVT VI.

NARRAT, QUANTVM DEO DEBVERIT, QVOD ILLI IN TAN-
tis cruciatibus bonam cum illius voluntate conformitatem dederit; & quòd glo-
riosum Iosephum in patronum & aduocatum delegerit, quam-
que hoc sibi profuerit.

EX illo quatruiduano paroxysmo ita malè affecta mansi, vt incompa-
rabiles dolores, quos in me tunc sensi, solus Deus nosse possit. Lingua
præ continuo morfu, hinc inde fracta erat: fauces, tum quòd tanto tem-
pore, nihil ciborum, transmisisissent, tum è continua debilitate perindè e-
rant, ac si suffocarer, vt ne aquam quidem transmittere possem. Omnes
quoque ossium compages loco moræ videbantur, vt taceam caput ita
turbatum fuisse, vt emotè mentis viderer. Adhæc toto corpore instar glo-
meris, aut pilæ contracta eram: Quia in hoc dierum illorum dolor defici-
uit, vt non magis brachium, aut pedem, aut manum, aut caput per me
mouere possem; quàm si reuera mortua essem, nisi alijs mouëtibus, vnum
dumtaxat dextræ manus digitum mihi videbar mouere posse; vt etiam
quis me contingeret, vix vlla apparebat ratio; ita quippè toto corpore af-
fecta eram, nullius vt còtractum ferre possem. Hinc me in quodam linteo,
vno vnum, altero aliud latus tenète de loco in locum moueri oportebat.
Durauit hoc ad vsque Dominicam palmarum. Hoc porrò vnum solatij
habebam, quod si me nemo tangeret, dolores sæpè mitigarentur, vtque
vel modicum quietis, mihi darent, subindè me benè habere fingebam,
quòd vereretur, nè me patiëtia deficeret. Hinc summoperè gaudebam, cum
dolores meos, nec tam intensos, nec tam continuos esse cernerem, quam-
quam vehemèti duplicis quartanæ febris, quam maximam & diurnam
habui, frigore accedente, eos etiam paterer intolerabiles, vti & magnam
stomachi nauseam: statim ergo ita festinaui ad monasterium meum redi-
re, vt me, ita licet affectam, eò etiam deferri fecerim. Quam igitur mor-
tuam expectarant, anima tenus dumtaxat moniales receperunt: cor-
pus quippè habebam mortuo deterius, vt horrorem, & dolorem viden-
tibus moueret. Cuius summa & extrema debilitas nullis exprimi verbis
potest, vt solis constare viderer ossibus. Hoc in statu, plus octo, (vt iam
dixi) hæsi mensibus; triennio verò propè toto, omni membrorum vsu ca-
rui, et si is quotidie magis & magis mihi restitueretur. Vt primùm ligneis
fulcris niti cæpi, Deo gratias egi. Omnes porrò has infirmitates magnâ
S. M. Teresa Opera. E cum

Paroxysm
superioris
effectus.

Referetur ad
monaste-
rium.

S.
Theresia

Opera

N VII

106